

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central, judecător – I. Talmaci

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători – M. Anton, I. Țurcan, V. Cotorobai

ÎNCHEIERE

03 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de Andrei Semenciuc, prin intermediul avocatului Iulian Rusanovschi,

în cauza civilă la cererea înaintată de Andrei Semenciuc către Aculina Rodnițchi cu privire la încasarea sumei,

împotriva deciziei din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă cererea de apel depusă de Aculina Rodnițchi, casată hotărârea din 25 septembrie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, fiind pronunțată o nouă hotărâre de respingere integrală a acțiunii,

c o n s t a ț ă:

La 22 decembrie 2017, avocatul Iulian Rusanovschi în numele și interesele reclamantului Andrei Semenciuc, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată (concretizată pe parcurs) către Aculina Rodnițchi, solicitând încasarea din contul pârâtei în beneficiul reclamantului a prejudiciului material și a ratei de refinanțare în mărime de 16000 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 10225 lei, a taxei de stat în sumă de 855 lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, la 23 decembrie 2014, între reclamantul Andrei Semenciuc și pârâta Aculina Rodnițchi, a fost întocmită o recipisă, prin care ultima confirmă faptul că a primit suma de 16000 lei, echivalentul la acea perioadă cu suma de 1000 Euro, în schimbul unei cote de pământ.

Prin procura nr. 14628 din 24 decembrie 2014, autentificată de notarul public Leonid Tatian, cu sediul în or. Fălești, str. Mihai Eminescu, 9, pârâta Aculina Rodnițchi a împuternicit reclamantul Andrei Semenciuc cu dreptul de a înregistra cota de pământ pe numele lui sau pe numele altei persoane terțe, asigurându-l, concomitent, că ulterior soțul ei va transmite acordul în scris pentru tranzacția de înstrăinare. Însă, soțul pârâtei nu și-a dat acordul pentru vânzarea-cumpărarea terenului în cauză, iar pârâta a pretins de la reclamant sume noi de bani în vederea înstrăinării terenului. Deoarece promisiunea nu a fost respectată, pârâta s-a îmbogățit ilicit din contul lui Andrei Semenciuc și refuză în continuare să restituie banii

încasați în decembrie 2014.

La 18 decembrie 2017, în adresa pârâtei a fost expediată o cerere prealabilă pe motiv că reclamantul întâmpină dificultăți la înregistrarea dreptului de proprietate asupra imobilelor cu nr/cadastral XXXXXX, situate în extravilanul sat. Năvîmeț, r-nul Fălești, prin care a solicitat pârâtei Aculina Rodnițchi ca în termen de 3 zile din momentul recepționării cererii prelabile să fie înapoiată reclamantului Andrei Semenciuc suma în de 16000 lei, avertizând-o totodată despre faptul că o va acționa în instanța de judecată și va solicita concomitent încasarea cheltuielilor judecătorești și a dobânzii de întârziere.

Potrivit reclamantului, la notificarea prealabilă pârâta nu a întreprins nici o acțiune pentru a evita un litigiu în instanță, refuzând categoric să întoarcă mijloacele financiare primite de la reclamant, astfel, conform prevederilor legale reclamantul a întreprins toate măsurile necesare, înștiințând în acest fel pârâta despre neexecutarea obligațiilor și intenția de o acționa în judecată.

Prin hotărârea din 25 septembrie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, s-a admis acțiunea, fiind dispusă încasarea din contul pârâtei Aculina Rodnițchi în beneficiul lui Andrei Semenciuc a sumei de 16000 lei cu titlu de prejudiciu material, a sumei de 10320 lei cu titlu de dobândă de întârziere și a sumei de 480 lei cu titlu de cheltuieli legate de achitarea taxei de stat.

Prin decizia din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel depusă de Aculina Rodnițchi, casată hotărârea din 25 septembrie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, fiind pronunțată o nouă hotărâre de respingere integrală a acțiunii. Totodată, s-a încasat din contul lui Andrei Semenciuc în beneficiul statului taxa de stat de la plata căreia a fost scutită apelanta Aculina Rodnițchi la depunerea cererii de apel, în sumă de 592,20 (cinci sute nouăzeci și doi) lei 20 bani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut ca reclamantul/intimat s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată, solicitând recuperarea prejudiciului cauzat de către pârâta/apelantă Aculina Rodnițchi. Totodată, de drept, partea reclamantă a făcut trimitere și a motivat pretențiile sale în temeiul normelor de drept material, ce reglementează raportul juridic de îmbogățire fără justă cauză, invocând în aceasta temeiurile de fapt și de drept relevante prevederilor legale enunțate. Însă, potrivit materialelor pricinii, în realitate, între părți a avut loc o tranzacție sau, cel puțin, o intenție de a efectua o tranzacție de vânzare-cumpărare.

Cu referire la cele expuse, instanța de apel a concluzionat că disponibilitatea părților, privind alegerea modului de apărare a drepturilor și intereselor sale le aparține, iar în procedura de apel părțile nu au dreptul de a modifica nici temeiurile de drept, nici motivele de fapt, cum nici obiectul acțiunii invocate în susținerea pozițiilor și pretențiilor sale.

Astfel, deoarece reclamantul a cerut încasarea unui prejudiciu, care în realitate nu i-a fost cauzat de către partea pârâtă, totodată făcând referire de facto și de jure la îmbogățirea fără justă cauză a pârâtei, iar instanța de apel a stabilit că în realitate, între părți a avut loc o tranzacție de vânzare-cumpărare a terenurilor, care, potrivit celor invocate de către reclamant, nu a fost finalizată din vina pârâtei, pretențiile reclamantului urmează a fi respinse, ca fiind nefondate, deoarece Colegiul a constatat netemeinicia acestora potrivit situației și analizei anterior descrise.

Cu toate acestea, instanța de apel a ținut să specifice, că reclamantul Andrei Semenciuc nu este privat de dreptul, de a se adresa în instanța de judecată cu o nouă cerere de chemare în judecată, formulând pretențiile corecte, urmând a le întemeia de drept în baza normelor materiale ce reglementează relațiile juridice și raportul juridic litigios care a avut loc real între părți.

La 26 aprilie 2019, Andrei Semenciuc, prin intermediul avocatului Iulian Rusanovschi, a contestat cu recurs decizia din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar, s-a invocat faptul că actele de dispoziție a instanțelor inferioare sunt motivate insuficient, instanțele inferioare omițând a se expune asupra tuturor motivelor invocate de către părți.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Andrei Semenciuc, prin intermediul avocatului Iulian Rusanovschi este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 14 februarie 2019 și expediată participanților la proces la 28 martie 2019 (f.d. 145), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să probeze momentul recepționării acesteia. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 26 aprilie 2019, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind

din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Andrei Semenciuc, prin intermediul avocatului Iulian Rusanovschi.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Andrei Semenciuc, prin intermediul avocatului Iulian Rusanovschi.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu,

Judecătorii

Dumitru Mardari,

Svetlana Filincova